

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 22 лютого 2022 року № 3-4

Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених на розвиток Національної поліції України

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України від 02.07.2015 № 576 "Про Рахункову палату" розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених на розвиток Національної поліції України.

За підсумками розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Виконання завдань Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ України на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 1023-р (далі – Стратегія розвитку), та пріоритетних напрямів Плану основних заходів Національної поліції України на 2021 рік у цілому сприяло розвитку інституційної спроможності Національної поліції України (далі – Національна поліція). У взаємодії з міжнародними партнерами вдалося удосконалити структуру Національної поліції та покращити результати окремих напрямів роботи підрозділів поліції у сферах кримінального аналізу, захисту прав дітей та ювенальної превенції, запроваджено інститут шкільних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громади, в основному, забезпечено публічний порядок та безпеку дорожнього руху.

Відповідальним за координацію, моніторинг і оцінку результатів реалізації Стратегії розвитку було Міністерство внутрішніх справ України, яке на момент завершення аудиту не надало оцінки отриманих результатів виконання Національною поліцією Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 693-р (далі – План заходів МВС), а загальний звіт за результатами її реалізації не подано до Кабінету Міністрів України та не оприлюднено.

Загальний обсяг касових видатків Національної поліції у 2020 році та I півріччі 2021 року становив 51 900 987,7 тис. грн, у тому числі за бюджетними програми за КПКВК 1007010 – 1 460 527,2 тис. грн (загальний фонд); за

КПКВК 1007020 – 50 440 460,5 тис. грн (загальний фонд – 47 420 195,1 тис. грн, спеціальний фонд – 3 020 265,4 тис. гривень). Найбільшу питому вагу становили видатки на поточне утримання поліцейських, працівників та інфраструктури – 90 відс., частка інших видатків, які також прямо або опосередковано впливали на розвиток Національної поліції, – 10 відсотків.

Разом з тим при затвердженні наказом Національної поліції від 28.12.2019 № 1352 Плану заходів Національної поліції України з реалізації Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року (далі – План заходів Національної поліції) обрахунок необхідних для його виконання ресурсів не проводився, а виконання заходів планувалось здійснювати за рахунок коштів бюджетних програм. За таких умов не було встановлено причинно-наслідкового зв'язку між запланованими заходами для реалізації Стратегії розвитку та їх ресурсним забезпеченням, а значна частина заходів не виконана.

2. Виконання Національною поліцією низки індикаторів Стратегії розвитку забезпечили часткове досягнення її мети щодо створення безпечного середовища, розвитку вільного суспільства, зміцнення суспільної довіри до поліції з урахуванням визначальної ролі громадянина у розбудові України як безпечної європейської держави. Започатковано впровадження принципу "Community Policing" у діяльності підрозділів поліції як нової моделі взаємодії поліції з населенням, введено в експлуатацію систему фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі, посилено спроможність органів системи Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВС) щодо забезпечення публічного порядку і безпеки під час масових заходів.

Однак результатів проведених загальнонаціональних опитувань громадської думки у 2021 році щодо оцінки виконання Стратегії розвитку та моніторингу Плану заходів МВС Київським міжнародним інститутом соціології до МВС не надано. Водночас потреба в результатах опитування обумовлена актуальністю оцінки досягнутого рівня довіри суспільства до поліції як маркера для розробки подальших кроків розвитку її інституційної спроможності.

2.1 Низка завдань, які мали суттєво вплинути на розвиток Національної поліції, що потребували імплементації Міністерством внутрішніх справ у нормативно-правові акти, залишалася невиконаною або їх виконання не завершено, зокрема:

– не завершено процесу погодження відповідними міністерствами законопроектів "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування правоохоронними органами безпілотних повітряних суден та протидії їх незаконному використанню" та "Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення порядку та правил використання повітряного простору України експлуатантами безпілотних повітряних суден";

– за наявності затверджених місцевих програм з профілактики правопорушень ("Безпечне місто", "Безпечне середовище", "Комплексна програма профілактики злочинності та правопорушень" тощо) МВС не затверджено типову програму з протидії злочинності;

– тестові профілі протиправної та підозрілої поведінки, незважаючи на розроблені Національною поліцією у грудні 2020 року методичні рекомендації, МВС не затверджено, відповідне програмне забезпечення не розроблено;

– МВС не затверджено Концепцію моделі взаємодії поліції з населенням (принцип "Community Policing").

2.2. Ряд завдань за пріоритетним напрямом "Протидія злочинності" виконано, однак окремі з них, за які Національна поліція була відповідальна в частині надання відповідної інформації та погодження проєктів нормативних документів з іншими центральними органами виконавчої влади, на рівні держави не завершені.

Кабінетом Міністрів України затверджено Стратегію боротьби з організованою злочинністю. У сфері безпеки та захисту прав дітей ураховано міжнародний досвід та удосконалено діяльність ювенальної поліції шляхом розбудови на всій території України інституту шкільних офіцерів поліції; удосконалено законодавчу базу щодо забезпечення протидії кіберзлочинам; на базі офіційного вебсайту впроваджено інформаційний антишахрайський майданчик, проте:

– МВС разом із зацікавленими центральними органами виконавчої влади не подано до Кабінету Міністрів України проєкту Плану заходів з реалізації Стратегії боротьби з організованою злочинністю;

– проєкт Національної програми співпраці поліції та закладів середньої, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти МВС не розроблено і на розгляд до Кабінету Міністрів України не подано;

– з метою законодавчого врегулювання створення Реєстру обігу вогнепальної зброї в Україні потребує прийняття Верховною Радою України проєкт Закону України "Про право на цивільну вогнепальну зброю" (реєстр. № 5708 від 25.06.2021);

– очікують розгляду Верховною Радою України проєкти Законів України "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо підвищення ефективності протидії кібератакам" (реєстр. № 4003); "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю та використання електронних доказів" (реєстр № 4004);

– МВС не вирішено питання підготовки законопроектів щодо систем моніторингу стану безпеки та обігу зброї.

2.3. За пріоритетним напрямом розвитку Національної поліції "Дотримання та забезпечення прав людини" вжито організаційних заходів щодо зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції. У рамках пілотного проєкту автоматизованого обліку дій із затриманими особами в діяльності

підрозділів поліції створено інформаційну підсистему "ITT Custody Records". Впроваджено поетапне оновлення системи відеоспостереження для запобігання випадкам тортур і жорстокого поводження з затриманими, комп'ютерної техніки, необхідної для повноцінного функціонування цієї системи.

2.4. Здійснені структурні зміни в Національній поліції для виконання стратегічних завдань у цілому позитивно позначилися на ефективності її діяльності та на розвитку її інституційної спроможності у боротьбі з кримінальними правопорушеннями, охороні публічного порядку та забезпеченні безпеки громадян.

Структурна та функціональна розбудова системи кримінального аналізу дозволила підвищити рівень інформаційного та аналітичного забезпечення підрозділів кримінальної поліції. Разом з тим Інструкція з організації та проведення кримінального аналізу підрозділами Національної поліції на час закінчення аудиту МВС не затверджена. Натомість Національною поліцією затверджені Методичні рекомендації в цій сфері діяльності, які не мають зобов'язуючої юридичної сили, що може створювати дискреційні можливості для посадових осіб, які здійснюють функції кримінального аналізу.

Відсутність затвердженої Урядом граничної чисельності поліцейських, державних службовців, працівників Національної поліції (крім поліції охорони) гальмує визначення шляхів подальшої розбудови функціональної спроможності поліції.

2.5.3 Метою розвитку і посилення безпілотної та авіаційної складових Національної поліції здійснено нормативне врегулювання сфери застосування безпілотної авіації; формування парку безпілотних апаратів та повітряних суден, їх реєстрацію; підготовку льотного та інженерно-технічного складу, пілотів-операторів безпілотних літальних апаратів різних структурних підрозділів для підвищення рівня виконання Національною поліцією визначених законодавством завдань.

Так, Національною поліцією спільно з Міністерством охорони здоров'я України реалізовано пілотний проєкт зі створення Єдиного аеромедичного простору у Київській та Львівській областях. У 2021 році, з початку роботи Експериментального проєкту з аеромедичної евакуації, здійснено 104 вильоти з перевезення між закладами охорони здоров'я пацієнтів, які перебували в тяжкому стані та потребували екстреної медичної допомоги.

Разом з тим задіяння авіації до повітряної підтримки підрозділів Національної поліції, забезпечення їх авіаційним транспортом для виконання ними завдань, визначених Законом України від 02.07.2015 № 580 "Про Національну поліцію", у період, охоплений аудитом, не відбувалося.

На рівні МВС потребують вдосконалення механізми використання правоохоронними органами безпілотних повітряних суден (далі – БПС) та авіації під час проведення рятувальних операцій, забезпечення контролю за дорожнім рухом, оперативно-розшукових заходів чи негласних слідчих (розшукових) дій, спеціальних операцій правоохоронних органів. Окремі питання щодо застосування правоохоронними органами БПС та протидії їх незаконному

використанню потребують законодавчого врегулювання.

Закуплені для потреб поліції безпілотні апарати вартістю 271,3 тис. грн понад рік перебували на складі Державної установи "Центр обслуговування підрозділів Національної поліції України" (далі – ДУ "ЦОП"), що свідчить про непродуктивне використання бюджетних коштів.

3. Для реалізації стратегічних та пріоритетних напрямів розвитку Національної поліції, з метою підтримки реформування правоохоронного сектору відповідно до європейських та міжнародних стандартів, у взаємодії з міжнародними партнерами у 2020 році реалізовувався 21 проєкт (програма) загальною кошторисною вартістю 6 594 993,3 тис. грн, у I півріччі 2021 року – 18 проєктів на 5 240 344,5 тис. грн, за якими зокрема для підтримання інституційної спроможності отримано матеріальних цінностей на 431 689,8 тис. гривень.

Отримання матеріальних цінностей у вигляді міжнародної технічної допомоги (далі – МТД) від міжнародних партнерів та проведення ними навчань, тренінгів, інформаційних кампаній дозволило Національній поліції покращити спроможність підрозділів криміналістичного забезпечення, підрозділів дізнання, служб інформаційних технологій, підрозділів превентивної діяльності, підрозділів патрульної поліції. Покращилося сприйняття суспільством результатів діяльності Національної поліції в невеликих містах та територіальних громадах, де через відповідні проєкти були впроваджені поліцейські послуги та підвищено професіоналізм поліцейських, які будуть служити цим громадам.

Водночас Національною поліцією не забезпечено збору повної та неупередженої інформації про отримані від міжнародних партнерів товари, роботи та послуги, своєчасного прийняття рішень з управління таким майном.

Механізмів оцінки повноти та результативності впровадження одержувачами результатів реалізації проєктів (програм) МТД чинне законодавство не передбачає. Моніторинг стану реалізації проєктів (програм) МТД, який проводився Національною поліцією, фактично обмежувався накопиченням даних, отриманих від реципієнтів (бенефіціарів) про діючі проєкти (програми). Належний аналіз інформації про стан реалізації всіх проєктів (програм) з відповідними висновками та рекомендаціями за підсумками моніторингу не здійснювався.

Наявність залишків цінностей на складі ДУ "ЦОП", отриманих як МТД на суму 8 066,9 тис. грн, які понад 1 рік не були розподілені Національною поліцією, свідчить про недоліки в організації роботи з партнерами в частині формування реальних потреб у товарно-матеріальних цінностях на етапах погодження проєктів.

Національною поліцією не забезпечено на достатньому рівні ведення обліку при складанні звітності щодо отриманих товарно-матеріальних цінностей за результатами моніторингу проєктів (програм) МТД, що призвело до невідображення їх вартості на суму 37 369,7 тис. грн у звіті, з яких 11 201,9 тис. грн – в бухгалтерському обліку ДУ "ЦОП", у зв'язку із відсутністю документів про вартість проведеного ремонту за рахунок МТД.

4. Обмін інформацією Національною поліцією з ресурсами державних органів перебуває на етапі розбудови автоматизованого доступу. Залишається неузгодженою архітектура взаємодії між автоматизованими інформаційними системами, відсутні стандартизовані інтеграційні інтерфейси для обміну даними. Електронний документообіг у діяльності не впроваджено.

Розбудова систем відеоспостереження і відеоаналітики здійснюється виокремлено по кожному регіону, з різним програмним забезпеченням, власними технічними вимогами, різними модулями аналітики за умов відсутності нормативно-правового регулювання в частині єдиних вимог інформаційних ресурсів.

Нормативно-правова база у сфері інформаційно-комунікаційних технологій не відповідає сучасним вимогам і темпу розвитку, має громіздкий, суперечливий і взаємодоповнюючий характер у різних нормативно-правових актах, тому вимагає уніфікації та гармонізації, в тому числі з нормами європейського законодавства.

Встановлено непродуктивне використання коштів на придбання спецобладнання вартістю 6 045,17 тис. грн, яке передано до головних управлінь Національної поліції в областях (далі – ГУНП) та більше року фактично не змонтовано, в роботі не задіяно.

5. Видатки на розвиток Національної поліції на 2020, 2021 роки за КПКВК 1007010 і 1007020 в цілому були обґрунтовані розрахунками.

Водночас визначені Національною поліцією потреби у видатках за загальним фондом на оплату праці були забезпечені у 2020, 2021 роках на 48,4 відс. та 45,9 відс. відповідно, що стало однією з причин низького рівня оплати праці поліцейських.

У процесі складання органами Національної поліції проєктів кошторисів допущені порушення пунктів 20, 22 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, в частині деталізації та підтвердження розрахунками видатків на 232 066,8 тис. грн (Департамент патрульної поліції (далі – ДПП) – 169 446,8 тис. грн, ДУ "ЦОП" – 43 700,0 тис. грн, ГУНП в Одеській області – 18 920 тис. гривень).

Недоліки у процесі планування видатків та виконанні кошторисів спричинили неповне використання затверджених для Національної поліції асигнувань, повернення в бюджет коштів загального фонду – 3081,3 тис. грн та невикористання бюджетних призначень – 72 299,2 тис. гривень.

За наявності нагальних потреб Національної поліції у видатках не були прийняті управлінські рішення щодо використання 115,8 млн грн (надходження від адміністративних штрафів, що обліковувались у залишках на рахунках ДПП станом на 01.07.2021), які можливо було використати на розбудову системи відеофіксації правопорушень.

Нормативна нерегульованість використання власних надходжень у вигляді відшкодування поліцейськими, яких звільнено зі служби в поліції, вартості предметів однострою особистого користування (строк експлуатації яких не закінчився), унеможливила використання ДПП – 2584,9 тис. грн, а ГУНП в Одеській області – 435,5 тис. гривень.

6. Низький рівень грошового забезпечення і недосконалість законодавства в частині соціального та правового захисту поліцейських містить ризики зростання соціальної напруги серед поліцейських та впливу професійних та досвідчених кадрів з Національної поліції.

З часу прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 988 "Про грошове забезпечення поліцейських Національної поліції" встановлені нею розміри посадових окладів для поліцейських жодного разу не переглядалися (крім випадків приведення у відповідність із вимогами законодавства). Затверджені розміри посадових окладів не дозволяють забезпечити належний рівень оплати праці поліцейських, специфіка роботи яких передбачає високий рівень відповідальності, психологічні та фізичні навантаження, ненормований робочий день, а також високі ризики для життя та здоров'я.

При запровадженні Національною поліцією заходів щодо встановлення поліцейським стимулюючих доплат і надбавок, преміювання тощо мінімальний рівень грошового забезпечення поліцейських збільшувався в рази повільніше темпів зростання мінімальної заробітної плати, а середній рівень грошового забезпечення поліцейських (у 2020 році – 12800 грн, у 2021 році – 13400 грн) був удвічі менше середньомісячної заробітної плати у сфері "Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування" (у 2020 році – 27817 грн, у 2021 році – 31968 гривень).

Незважаючи на обмежений фінансовий ресурс, у 2020 році та I півріччі 2021 року ГУНП у Львівській та Закарпатській областях непродуктивно використано 5457,2 тис. грн коштів державного бюджету за КПКВК 1007020 на виплату грошового забезпечення за час вимушеного прогулу звільнених поліцейських, накази про звільнення яких за рішеннями судів визнано протиправними (незаконними) та скасовано.

7. Вжиті Національною поліцією заходи щодо будівництва (придбання) житла, отримання житла на умовах фінансового лізингу, збільшення фонду службового житла не зменшили кількість осіб, які потребують поліпшення житлових умов відповідно до вимог діючого законодавства України. Протягом 2020 року та I півріччя 2021 року кількість осіб, що потребують покращення житлових умов, збільшилася на 3,5 відс. (з 4400 станом на 01.01.2020 до 4553 станом на 01.07.2021).

Задля запобігання створенню фонду службового житла для видачі його з подальшим виключенням із складу службового потребує розроблення та затвердження Положення про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними в системі Національної поліції.

8. З метою матеріального забезпечення Національної поліції за результатами процедур закупівель укладено 24,8 тис. договорів на суму 5 295 904,4 тис. гривень. Сума підтвердженої економії закупівель за організованими процедурами за даними електронно-аналітичної платформи bi.prozorro.org становила 235,2 млн гривень.

Зокрема, протягом 2020 – I півріччя 2021 року охоплені аудитом підрозділи поліції придбали 1797 од. спеціального автомобільного транспорту загальною вартістю 968 267,3 тис. грн і безкоштовно отримали 193 автомобілі на суму 184 878,3 тис. гривень. Забезпеченість підрозділів поліції автомобільним транспортом станом на 30.06.2021 в цілому досягнена на 85,6 відсотка.

Поповнено парк комп'ютерного обладнання: закуплено 10,5 тис. од. цифрових нагрудних відеокамер, 1,0 тис. планшетів та 2,0 тис. персональних комп'ютерів (у наявності 2020 року – 37 152 од., з яких комп'ютери застарілого типу становили 33,8 відс., 2021 року – 44 143 од., або 26,4 відс. відповідно та 6285 планшетів).

Національною поліцією згідно з чинним у 2020 році Законом України від 12.05.2016 № 1356 "Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони" 95 відс. загального обсягу проведених закупівель здійснювалося шляхом застосування переговорної процедури для потреб оборони.

В системі Національної поліції у період 2020 – I півріччя 2021 року при здійсненні закупівель допущені порушення Закону України від 25.12.2015 № 922 "Про публічні закупівлі" на загальну суму 76 675,25 тис. грн, зокрема: ГУНП у м. Києві – закуплено робіт та послуг з порушенням порядків і термінів оприлюднення інформації та звітності на 17 143,7 тис. грн; ГУНП в Закарпатській області – проведено поділ предмета закупівлі на 3 898,5 тис. грн; ДПП – не відхилено тендерну пропозицію, яка не відповідала умовам тендерної документації, на 2399,9 тис. грн та недостатньо обґрунтовано переговорну процедуру на 633,3 тис. гривень. Також тендерним комітетом центрального апарату Національної поліції значний обсяг закупівель очікуваною вартістю у 2020 році – 4 223,35 тис. грн, в 2021 році – 48 376,5 тис. грн здійснено без оприлюднення в електронній системі закупівель англійською мовою, що могло б розширити коло учасників закупівель і конкурентне середовище.

Установлено неекономне витрачання бюджетних коштів: у зв'язку з реєстрацією придбаних Національною поліцією транспортних засобів та подальшою їх перереєстрацією ДПП та головними управліннями Національної поліції, за розрахунками, сплачено 295,7 тис. грн, а ГУНП у Вінницькій області за наявності на складі достатньої кількості автошин придбано їх додатково на суму 193,87 тис. гривень.

У результаті ситуативного планування закупівель та неприйняття своєчасних управлінських рішень щодо розподілу матеріальних цінностей не використовувалось закуплене майно на суму – 90 981,13 тис. грн, а саме: тривалий час не приймалось рішення щодо розподілу Національною поліцією придбаного автомобільного транспорту вартістю 42 611,9 тис. грн, комп'ютерної техніки на 27 139,65 тис. грн; не використовувалось закуплене майно в ГУНП у Вінницькій області вартістю 2521,48 тис. грн, ГУНП у Львівській області – 990,4 тис. грн; не вводились ДПП в експлуатацію транспортні засоби вартістю 2800 тис. грн та не використовувалось ГУНП у Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській, Чернівецькій областях майно, придбане для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, на 14 917,7 тис. гривень.

Придбання автомобільної техніки в окремих випадках без аналізу наявної кількості за табельною належністю може призвести до незабезпеченості нею

частини підрозділів, відповідно, неналежного виконання завдань, покладених на них, та загальмувати темпи розвитку Національної поліції.

9. Національною поліцією створені умови для розміщення працівників органів та установ поліції: забезпечено кабінетами, допоміжними приміщеннями, інженерними комунікаціями, оснащено необхідними меблями, комп'ютерною та іншою технікою. Як наслідок, переважна більшість об'єктів нерухомості (76 відс.) відповідають санітарно-гігієнічним нормам.

Разом з тим приміщення, які перебувають на балансі/в оренді Національної поліції, недостатньо пристосовані для потреб громадян з обмеженими можливостями. Так, з наявних на балансі 846 об'єктів нерухомості, до яких передбачається вільний доступ громадян, не відповідають вимогам ДБН В.2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд", зокрема: 480 вхідних груп будівель (56,7 відс. загальної кількості), холи 397 будівель (46,9 відс.), 371 приймальня громадян (43,8 відс.), санвузли для відвідувачів у 677 будівлях (80 відсотків).

У ГУНП у Вінницькій області обліковуються будівлі, речове право на які не зареєстровано, чим не дотримано вимог Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень".

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 303-р "Про погодження відчуження об'єкта незавершеного будівництва публічного акціонерного товариства "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України", видане з метою розміщення працівників центрального органу управління поліції, більше трьох років не виконується.

10. У результаті незабезпечення належного внутрішнього контролю Національною поліцією за використанням коштів державного бюджету на оплату робіт з капітального ремонту та утримання приміщень допущено низку порушень законодавства в сфері будівництва та фактів неекономного та непродуктивного використання бюджетних коштів на загальну суму 16 132,58 тис. грн, а саме:

- з порушенням законодавства – 13 195,22 тис. грн (ГУНП у м. Києві – 12 139,2 тис. грн, ГУНП в Харківській області – 1 056,02 тис. грн);
- неекономно – 1 695,21 тис. грн (ДПП – 1 592,2 тис. грн, ГУНП у Вінницькій області – 80,9 тис. грн, ГУНП у м. Києві – 22,11 тис. грн);
- непродуктивно – 1 242,15 тис. грн (ДПП – 647,8 тис. грн, ГУНП у Львівській області – 14,7 тис. грн, ГУНП в Закарпатській області – 579,65 тис. гривень).

11. Урядом, МВС та Національною поліцією не вжито вичерпних заходів щодо виконання рекомендацій Рахункової палати за результатами попереднього аудиту. Із 18 наданих у 2018 році рекомендацій у повному обсязі виконано 9, частково виконано – 2, не виконано – 7 (з них Національною поліцією – 2).

Як наслідок, не вирішено системні проблеми діяльності Національної поліції та не усунуто ризики, які перешкоджають зміцненню інституційної спроможності органів та установ Національної поліції виконувати визначені

правоохоронні завдання, що призвело до неекономного і непродуктивного використання коштів.

Зокрема, протягом 2020 – I півріччя 2021 року ДПП не прийнято рішення щодо пошкоджених внаслідок ДТП автомобілів, які зберігаються на відкритих площадках, списано з підзвіту матеріально відповідальних осіб та віднесено на позабалансовий облік витрачене понад затверджену норму пального на суму 6464,8 тис. грн, а ГУНП у Львівській області на сплату виконавчого збору, повернення коштів місцевим органам зайнятості та покриття збитків, завданих внаслідок ДТП, неекономно використало 375,1 тис. гривень.

Із сфери управління Національної поліції на баланс відповідних місцевих органів виконавчої влади не передані дошкільні навчальні та дитячі оздоровчі заклади. Подальше утримання 26 таких закладів у складі Національної поліції, враховуючи специфіку її діяльності, є недоцільним (середньорічне утримання з державного бюджету – 115,0 млн гривень).

12. Аудит засвідчив, що питання функціонування внутрішнього контролю в системі Національної поліції перебуває на етапі розбудови та впровадження. Зокрема, Національною поліцією не впроваджені основні елементи внутрішнього контролю, не розроблялися та не затверджувалися положення про структурні підрозділи, які є складовими відокремлених структурних підрозділів.

Відповідальним підрозділом ідентифікації ризиків для підвищення ефективності управління в системі Національної поліції не проводилося, відповідно, оцінка ризиків, заходи реагування на ідентифіковані та оцінені ризики не здійснювалися.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених на розвиток Національної поліції України, затвердити.

2. Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених на розвиток Національної поліції України, та рішення Рахункової палати надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів із дня затвердження цього Звіту.

3. Відомості про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених на розвиток Національної поліції України, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та рекомендувати вжити заходів щодо:

затвердження порядку формування фонду оплати праці державних службовців у державних органах, як це визначено частиною шостою статті 50 Закону України "Про державну службу";

виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 303-р "Про погодження відчуження об'єкта незавершеного будівництва публічного акціонерного товариства "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України".

4. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Міністерству внутрішніх справ України і рекомендувати:

розробити та внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проекти:

- закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування правоохоронними органами безпілотних повітряних суден та протидії їх незаконному використанню;

- закону України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення порядку та правил використання повітряного простору України експлуатантами безпілотних повітряних суден;

- закону України про обіг зброї;

- закону України про систему моніторингу стану безпеки;

- постанови Кабінету Міністрів України про затвердження граничної чисельності поліцейських, державних службовців та працівників Національної поліції (крім поліції охорони);

- постанови Кабінету Міністрів України про підвищення розмірів грошового забезпечення поліцейських;

- розпорядження Кабінету Міністрів України про затвердження Плану заходів з реалізації Стратегії боротьби з організованою злочинністю;

- розпорядження Кабінету Міністрів України про затвердження Національної програми співпраці поліції та закладів середньої, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти;

прискорити завершення ліквідації ГУМВС (УМВС) України та передання на баланс головних управлінь Національної поліції нерухомого майна та земельних ділянок;

вжити невідкладних заходів щодо передання зі сфери управління Національної поліції на баланс відповідних місцевих органів виконавчої влади дошкільних навчальних та дитячих оздоровчих закладів;

затвердити типову програму з протидії злочинності для взаємодії з органами місцевого самоврядування;

затвердити тестові профілі протиправної та підозрілої поведінки;

затвердити Концепцію моделі взаємодії поліції з населенням (принцип "Community Policing");

з метою чіткої регламентації діяльності відповідних посадових осіб, які, зокрема, готують інформацію за даними кримінального аналізу, вжити заходів щодо затвердження Інструкції про організацію та проведення кримінального аналізу підрозділами Національної поліції;

розробити програмні документи щодо стратегічних питань розвитку органів системи МВС з підготовкою економічно обґрунтованих розрахунків і показників їх ресурсного забезпечення та індикаторів реалізації;

внести зміни до наказу МВС від 12.09.2016 № 772 "Про затвердження Порядку забезпечення поліцейських одностроєм (у мирний час)", зареєстрованого у Мін'юсті 03.10.2017 за № 1224/31092, які передбачатимуть визначення напрямів використання надходжень за відшкодовану поліцейськими,

особами, яких звільнено зі служби в поліції, вартість предметів однострою особистого користування, строк експлуатації яких не закінчився;

розробити та затвердити у встановленому порядку Положення про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними в системі Національної поліції.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Національній поліції і рекомендувати:

розглянути Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених на розвиток Національної поліції, та скласти план заходів щодо усунення виявлених недоліків і порушень, визначити терміни та відповідальних за їх виконання;

інформувати Кабінет Міністрів України про причини невиконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 303-р "Про погодження відчуження об'єкта незавершеного будівництва публічного акціонерного товариства "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України";

прийняти управлінські рішення щодо використання, відчуження або списання пошкодженої внаслідок дорожньо-транспортних пригод автомобільної техніки патрульної поліції, яка не підлягає відновленню, зберігання та охорона якої економічно недоцільні;

за фактами витрачання понад затверджені норми витрат пального, списаного з підзвіту матеріально відповідальних осіб підрозділів патрульної поліції та віднесеного на позабалансовий облік, провести службові розслідування та прийняти відповідне рішення;

надати пропозиції МВС щодо граничної чисельності поліцейських, державних службовців, працівників Національної поліції (крім поліції охорони) з урахуванням сучасних викликів та загроз;

з метою належного забезпечення видатків на розвиток Національної поліції під час підготовки проєктів кошторисів враховувати лише детально розраховану потребу у бюджетних коштах;

вжити заходів щодо облаштування будівель та приміщень спеціальними конструкціями для забезпечення доступу для осіб з особливими потребами;

впровадити систему електронного документообігу;

ініціювати перед МВС розроблення єдиних технічних вимог до систем відеоспостереження та відеоаналітики, які будуть обов'язковими як для загальнодержавних, так і муніципальних систем;

подати до МВС пропозиції щодо законодавчого врегулювання створення та функціонування систем моніторингу стану безпеки та обігу зброї;

подати на розгляд МВС розроблені проєкти нормативно-правових актів щодо вдосконалення механізмів використання правоохоронними органами БПС та авіації під час проведення рятувальних операцій, забезпечення контролю за дорожнім рухом, оперативного-розшукових заходів чи негласних слідчих (розшукових) дій, спеціальних операцій правоохоронних органів;

вжити заходів щодо ефективного використання наявного фонду службового житла, розподілу вільних службових жилих приміщень та затвердження

Положення про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними в системі Національної поліції;

дотримуватись процедури погодження з партнерами надання МТД з метою своєчасного узгодження першочергово необхідного майна для виконання функціональних завдань поліції. Запровадити періодичний аналіз інформації та звітність у ході моніторингу стану реалізації проєктів (програм) МТД з відповідними висновками та рекомендаціями;

забезпечити відображення в бухгалтерському (аналітичному) обліку повних і достовірних даних щодо отриманих від міжнародних партнерів фінансових та інших ресурсів і послуг;

забезпечити виконання вимог Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 № 153, зокрема щодо оприлюднення на власному вебсайті або у засобах масової інформації відомостей про отримання будь-якого майна, необхідного для забезпечення виконання завдань проєктів (програм), яке ввезено або придбано на митній території України, протягом 10 календарних днів з дати зарахування його на баланс; розміщення на власному вебсайті результатів річного моніторингу проєктів (програм) та інших матеріалів або документів, розроблених в рамках проєктів (програм);

переглянути існуючу систему планування закупівель на рік, виключивши ризики поділу предметів закупівлі, та забезпечити внесення змін до плану закупівель лише у визначених законодавством випадках;

розглянути питання щодо скорочення терміну передання придбаних Національною поліцією транспортних засобів кінцевим отримувачам;

переглянути табельну (штатну) належність транспортних засобів з метою приведення їх кількості до потреби та заборонити закупівлі понад встановлені норми;

розробити та затвердити положення про структурні підрозділи, які входять до складу відокремлених структурних підрозділів Національної поліції;

з метою формування конкурентного середовища у сфері закупівель товарів і послуг обсягом з очікувану вартість, яка перевищує суму, еквівалентну 133 тисячам євро, забезпечити їх додаткове оприлюднення в електронній системі закупівель англійською мовою;

для підвищення ефективності управління в системі Національної поліції відповідальним підрозділам провести ідентифікацію ризиків з метою побудови системи управління ризиками в органах і підрозділах Національної поліції.

6. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати об'єктам контролю (головним управлінням Національної поліції у Вінницькій, Львівській, Закарпатській, Харківській, Одеській областях та місті Києві; Департаменту патрульної поліції; Державній установі "Центр обслуговування підрозділів Національної поліції України"; Державній установі "Центр авіаційного забезпечення Національної поліції України"; Департаменту кіберполіції Національної поліції України) та рекомендувати:

розглянути Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених на розвиток Національної поліції України;

розробити плани заходів щодо усунення виявлених аудитом недоліків та порушень і притягти до відповідальності винних у порушеннях законодавства при використанні коштів.

7. Оприлюднити рішення Рахункової палати, Звіт про результати аудиту та результати розгляду рішення об'єктами контролю на офіційному вебсайті Рахункової палати.

8. Забезпечити надання Верховній Раді України інформації про стан виконання об'єктами контролю рішення Рахункової палати протягом 45 днів з дня отримання інформації від об'єктів контролю.

9. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Василя Невідомого.

Голова Рахункової палати

Валерій ПАЦКАН